

ואחד, ובין הנשמה הכללית של כנסת ישראל. הקב"ה מצדו רואה את כנסת ישראל ואת כל הנשמות מצד טהרתן וקדושתן הפנימית מטבע ציירתן, והוא מבט האמתי שאינו משתנה - "אני ד' לא שנית, ואתם בני יעקב לא כליתם".

עבודת התקון שלנו באה להתאים את החיים הבחיריים עם האמת הפנימית, עם הצד שהוא לפני ד'. לכן אנחנו מבקשים: "זכרנו בזכרון טוב לפניך" - כמו שאנחנו לפניך אנחנו מבקשים שחיינו יהיו בפועל כפי שהם לפניך, כפי שהם מצד האידאה של המציאות, שהיא הערך המוחלט של המציאות. אנו רוצים שדוקא הצד הפנימי, הנשמות, יהיה זכור, כלומר, גבר ויהיה הצד העיקרי גם בהכרתנו. כפי המידה שנקבע בליבנו שהצד שלפני ד' הוא המהות והעיקר שלנו - כך יתנהלו כל חיינו, מחשבותינו, דיבורינו ומעשינו על פיו.

התשובה היא קריאה לאדם: היה מה שאתה! תהיה מה שאתה באמת, מצד נשמתך! נשמתך משתוקקת ושואפת רק לאמת האלקית, רק לתורה ש"אמת כתיב בה", שהיא כולה תורת אמת!

העמידה לפני ד' מתוך הקשר לכלל ישראל

"אמנם בסוף מסכת יומא מדגישים חז"ל שהתשובה בין אדם למקום צריכה להיות משולבת בתקון העברות שבין אדם לחברו. אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו". אמנם, הצד האלקי המוחלט והטהור קיים בנו תמיד ואינו יורד ממדרגתו גם בעת החטא, אך האפשרות להתחבר אליו אינה נובעת מצד פרטיותנו, אלא מצד חלקנו בכנסת ישראל. הקישור של כל פרט אל הכלל הוא אינו דבר הסכמי הבא רק מכוח בחירתנו, אלא קשר זה קיים בנו מצד עצם היצירה הנשמתית שלנו, כיון שנשמתנו היא ביטוי ובהנהגה מסוימת

עניינו של יום הכיפורים הוא הטהרה לפני ד'. הטהרה היא עמידה לפני האמת כפי שהיא במושבת ד', כפי שד' יודע ומכיר את האמת, וכפי הצד האמתי הנשמותי שלנו. "זאנכי נטעתיך שורק, כולה זרע אמת" (ירמיה ב. כא) - זוהי הסגולה הנשמתית שלנו העומדת וקיימת ואינה משתנה, אלא מוסיפה והולכת, והתורה דורשת מאיתנו, להתאים את דרכינו אל הסגולה ולחיות על פיה, והזו אושרנו והצלחתנו.

"לפני ד' תטהרו" - רמז יש בכך: הקב"ה נקרא שמש - "כי שמש ומנן ד' אלקים" (תהלים פד, יב), וכנסת ישראל נמשלה ללבנה (עין מדרש תהלים כב). הלבנה פעמים מלאה ופעמים חסרה ולעיתים אפילו נעלמת לגמרי. עם זאת חז"ל אמרו (ראש השנה כג, ב): "מעולם לא ראתה חמה פגומה של לבנה" - השמש אינה רואה את הפגומה של הירח. רק אנו רואים את פגומת הלבנה על-פי זוית הראיה שלנו. הסיבה היא שמבחינה אסטרונומית, חצי של הירח הפונה אל השמש תמיד מואר מאור השמש, וחצי השני תמיד חשוך. השינוי במראה הירח הוא רק כלפינו, זוית הראיה של הצופה אל הירח משתנה, ולפיזה הירח נראה לנו פעם מלא ופעם חסר, אך במבט מכיון השמש, הירח נראה תמיד מלא, כי הצד שפונה אל השמש הוא תמיד מואר מאור השמש.

הנמשל הוא שהקב"ה מביט בנו, כביכול, כשם שהשמש מביטה בירח.

בעם ישראל ישנן שתי בחינות. הצד הסובייקטיבי - השייך אל החיים הבחיריים שלנו, היכול להיות חשוך ובעל פגמים וחסרונות, ועליו לעמוד תמיד, בבחינתו, להאיר ולדוממו. אמנם קיים בנו גם צד שני שחינו תמיד מואר, והוא הצד שלפני ד', כפי מה שהקב"ה רואה אותנו. זהו צד האמת הפנימית של נשמתנו שהיא טהורה - "נשמה שנתת בי טהורה היא", בין הנשמה הפרטית של כל אחד